

1° Νηπιαγωγείο Ναυπλίου

Πασχαλινά έθιμα 2023

Ποιος ήταν ο Λάζαρος

Ο Λάζαρος ήταν καλός φίλος του Χριστού, τον οποίο φιλοξένησε πολλές φορές στο σπίτι του στη Βηθανία, μια πόλη κοντά στα Ιεροσόλυμα. Κάποτε ο Λάζαρος αρρώστησε βαριά. Τότε οι αδερφές του η Μάρθα και η Μαρία αναζητούσαν το Χριστό να έρθει, για να τον γιατρέψει.

Ποιος ήταν ο Λάζαρος

Ο Λάζαρος, όταν έφτασε ο Ιησούς, είχε ήδη πεθάνει και οι αδερφές του έκλαιγαν απαρηγόρητα! Τότε ο Χριστός φώναξε: «Λάζαρε, βγες έξω!» Ο Λάζαρος αναστήθηκε και πολλοί άνθρωποι που ήταν παρόντες, πίστεψαν σε αυτό το θαύμα. Η ανάσταση του Λαζάρου θεωρείται η «Πρώτη Λαμπρή».

Η Ανάσταση του Λαζάρου

Η Ανάσταση του Λαζάρου, πίνακας του
Leon Bonnat, Γαλλία, 1857.

Κάλαντα Λαζάρου

Την παραμονή της γιορτής, νεαρά κορίτσια οι **Λαζαρίνες**, ξεχύνονταν στα χωράφια και μάζευαν λουλούδια με τα οποία στόλιζαν μικρά καλάθια. Γύριζαν από σπίτι σε σπίτι τραγουδώντας τον Λάζαρο και εισέπρατταν μικρό φιλοδώρημα, αυγά, φρούτα ή άλλα φαγώσιμα.

Κάλαντα Λαζάρου

- Πού 'σαι Λάζαρε, πού είναι η φωνή σου, πού σε γύρευε η μάνα κι η αδερφή σου;
- Ήμουνα στη γη, στη γη βαθιά χωμένος κι από τους εχθρούς, εχθρούς βαλαντωμένος.

Βάγια, βάγια των βαγιών,
τρώνε ψάρια, τον κολιό
και την άλλη Κυριακή,
ψήνουν το παχύ αρνί.

Τραγουδιέται σύμφωνα με το:
Κάτω στο γιαλό, κάτω στο περιγιάλι

Τα λαζαράκια

Ένα από τα έθιμα του λαού μας για την Ανάσταση του Λαζάρου είναι τα «λαζαράκια»! Για την ψυχή του Λάζαρου, οι γυναίκες τα παλιά χρόνια στα χωριά, ζύμωναν ανήμερα το πρωί του Σαββάτου του Λαζάρου, ειδικά κουλούρια ή ψωμάκια, τα “λαζαράκια”.

Τα λαζαράκια

“Λάζαρο δεν πλάσεις, ψωμί δεν θα χορτάσεις” έλεγαν. Στα “λαζαράκια” έδιναν το σχήμα ενός ανθρώπου σπαργανωμένου, όπως ακριβώς αναπαρίσταται ο Λάζαρος στις εικόνες. Όσα παιδιά είχε η οικογένεια τόσα “λαζαράκια” έπλαθαν και στη θέση των ματιών έβαζαν δυο γαρίφαλα.

Κυριακή των Βαΐων

Μετά το Σάββατο του Λαζάρου, ακολουθεί η Κυριακή των Βαΐων. Από αυτήν την ημέρα αρχίζει ουσιαστικά η Μεγάλη Εβδομάδα ή Εβδομάδα των Παθών. Την Κυριακή των Βαΐων εορτάζεται η ανάμνηση της θριαμβικής εισόδου του Ιησού Χριστού στα Ιερσόλυμα.

Κυριακή των Βαΐων

Εκεί, οι Ιουδαίοι Τον υποδέχθηκαν κρατώντας βάγια (κλαδιά από φοίνικες) και απλώνοντας στο έδαφος τα φορέματά τους για να περάσει από πάνω τους, ζητωκραύγαζαν «Ωσαννά, ευλογημένος ο ερχόμενος εν ονόματι Κυρίου».

Κυριακή των Βαΐων

Μεγάλη Εβδομάδα

Όλη τη διάρκεια της Μεγάλης Εβδομάδας, στην εκκλησία υπάρχει λειτουργία, κατά τη διάρκεια της οποίας εξιστορούνται τα πάθη του Χριστού. Η Μεγάλη Εβδομάδα, είναι εβδομάδα νηστείας για τους χριστιανούς. Σημαντικότερες ημέρες είναι η Μεγάλη Τετάρτη και η Μεγάλη Παρασκευή κατά τις οποίες νηστεύουμε και από το λάδι. Τη Μεγάλη Πέμπτη, είναι η μέρα που βάφουμε τα κόκκινα αυγά.

Μεγάλη Εβδομάδα

Οι μέρες της Μεγάλης Εβδομάδας περιγράφονται ως εξής:

Μεγάλη Δευτέρα – μεγάλη μέρα

Μεγάλη Τρίτη – ο Χριστός εκρίθη

Μεγάλη Τετάρτη – ο Χριστός εχάθη

Μεγάλη Πέμπτη – ο Χριστός ευρέθη

Μεγάλη Παρασκευή – ο Χριστός στο καρφί

Μεγάλο Σάββατο – ο Χριστός στην ταφή

Μεγάλη Λαμπρή – αβγό και αρνί

Μεγάλη Δευτέρα

Τη Μεγάλη Δευτέρα, σε όλη την Ελλάδα, ξεκινούν οι ετοιμασίες στα σπίτια για τον εορτασμό του Πάσχα. Στα χωριά, κυρίως, ασπρίζονται με ασβέστη οι αυλές και οι γλάστρες βάφονται κόκκινες.

Μεγάλη Τρίτη

Τη Μεγάλη Τρίτη στην εκκλησία διαβάζεται η Παραβολή των Δέκα Παρθένων, ενώ το βράδυ στον Εσπερινό ψάλλεται το τροπάριο της Κασσιανής.

Μεγάλη Τετάρτη

Σύμφωνα με το Ευαγγέλιο του Ιωάννη, ο Ιησούς προσκλήθηκε σε δείπνο στο σπίτι του Φαρισαίου Σίμωνος. Ενώ ο Ιησούς έτρωγε και συζητούσε με τους υπόλοιπους παρευρισκόμενους, μπήκε ξαφνικά στο σπίτι μια γυναίκα, κρατώντας στα χέρια της ένα δοχείο γεμάτο με μύρο. Προχώρησε στο μέρος του Ιησού και αφού στάθηκε πίσω του, γονάτισε και άρχισε να κλαίει.

Μεγάλη Τετάρτη

Η γυναίκα άνοιξε το δοχείο και άρχισε να ρίχνει μύρο και να πλένει τα πόδια του Ιησού, ενώ ταυτόχρονα έπεφταν τα δάκρυα της, που έτρεχαν σαν ποτάμι από τα μάτια της. Αφού άδειασε το δοχείο, ξέπλεξε τα μαλλιά της και σκούπισε με αυτά τα πόδια του Ιησού, ενώ τα φιλούσε αδιάκοπα.

Μεγάλη Τετάρτη

Μεγάλη Πέμπτη

Την ημέρα αυτή γίνεται ο Μυστικός Δείπνος, όπου ο Ιησούς κοινωνεί τους μαθητές του, δίνοντάς τους από ένα κομμάτι ψωμί, που συμβολίζει το σώμα του και κρασί, που συμβολίζει το αίμα του.

Λεονάρντο Ντα Βίντσι

Μεγάλη Πέμπτη

El Greco, περ. 1580

Βασιλική Ξυλά 20

Μεγάλη Πέμπτη

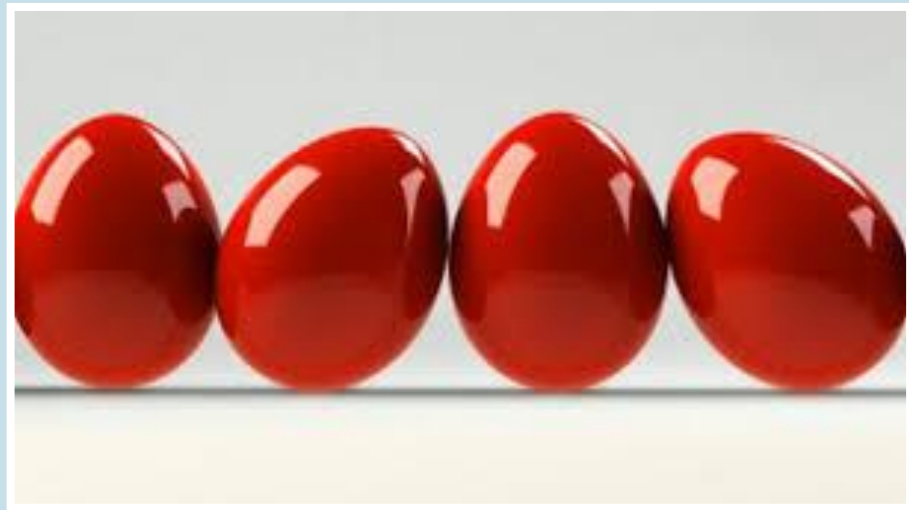
Το βράδυ ψέλνονται τα Δώδεκα Ευαγγέλια και στην εκκλησία περιφέρεται ο Σταυρός με τον Ιησού. Αφού τελειώσουν τα 12 Ευαγγέλια, κοπέλες αναλαμβάνουν να στολίσουν τον Επιτάφιο. Το κύριο έθιμο της Μεγάλης Πέμπτης είναι το βάψιμο των κόκκινων αυγών και το ζύμωμα των τσουρεκιών.

Μεγάλη Πέμπτη

Γιατί βάφουμε κόκκινα αυγά το Πάσχα;

Γιατί το κόκκινο χρώμα συμβολίζει το αίμα και τη θυσία του Ιησού. Το αυγό συμβολίζει τον τάφο του Χριστού που ήταν ερμητικά κλειστός, αλλά έκρυβε μέσα του τη ζωή, αφού από αυτόν ο Χριστός αναστήθηκε.

Μεγάλη Παρασκευή

- Σχεδόν ολόκληρη η μέρα, αφιερώνεται στην Αποκαθήλωση του Εσταυρωμένου και στην Ακολουθία του Επιταφίου. Ο λαός ζει με κατάνυξη το θείο δράμα.

Μεγάλο Σάββατο

Οι πιστοί προετοιμάζονται για το χαρμόσυνο μήνυμα της Ανάστασης. Τα μεσάνυχτα, ο ιερέας ψάλλει το «Χριστός Ανέστη» και μας καλεί να παραλάβουμε με τις λαμπάδες μας το αναστάσιμο φως, λέγοντας «Δεύτε λάβετε φως». Θεωρείται καλοτυχία να φτάσουμε ως το σπίτι μας, χωρίς να σβήσει η λαμπάδα. Το φως το μεταφέρουμε στα σπίτια μας και σταυρώνουμε το ανώφλι της πόρτας.

Μεγάλο Σάββατο

Η λαμπάδα συμβολίζει το φως που έφερε ο Χριστός νικώντας τον θάνατο.

Η μαγειρίτσα είναι το πρώτο φαγητό που τρώμε το Μ. Σάββατο. Τα χορταρικά της συμβολίζουν τα πικρά χόρτα που έτρωγαν οι Εβραίοι, προς ανάμνηση της σκλαβιάς τους από τους Αιγυπτίους.

Κυριακή του Πάσχα

Σουβλίζουμε τον οβελία. Ο αμνός συμβολίζει τον Χριστό, που θα πάρει στις πλάτες του τις αμαρτίες του κόσμου, σύμφωνα με τα λεγόμενα του Ιωάννη του Βαπτιστή.

Κυριακή του Πάσχα

Τα πυροτεχνήματα πιστεύεται ότι με τη λάμψη που βγάζουν και τον θόρυβο που κάνουν, διώχνουν τα κακά πνεύματα.

Το τσουρέκι

Το τσουρέκι συμβολίζει την Ανάσταση του Χριστού, καθώς κατά τη διάρκεια της ζύμωσης το αλεύρι ζωντανεύει με τη μαγιά και μετατρέπεται σε ψωμί.

Καλό Πάσχα!

Πηγές

- <https://prwtokoudouni.weebly.com>
- <https://el.wikipedia.org/>
- <https://www.ipaidia.gr/>
- <https://slideplayer.gr/slide/11372989/>

